Szanowny Pan
Michał LITWINIUK
Prezydent Miasta Biała Podlaska

Szanowny Panie Prezydencie

W dniu 20 grudnia 2024 r., podczas uroczystości otwarcia nowego mostu na Krznie w Białej Podlaskiej, z ust Pana Kamila Haidara, syna zmarłego w 2023 r. dr. Riada Haidara, padły niezrozumiałe i nieakceptowalne społecznie, a co gorsze kłamliwe historycznie dla mieszkańców Białej Podlaskiej i przybyłych gości słowa.

W swoim przemówieniu, odnosząc się do propozycji nazwania otwieranej alei imieniem św. Jozafata Kuncewicza, Pan Haidar powiedział: „Pojawiły *się głosy, że to powinna być aleja świętego Kuncewicza. Człowieka, który w Białej Podlaskiej nigdy nie był, a jedyne, czym się wsławił to mordowaniem prawosławnych, czyli naszych przyjaciół a waszych sąsiadów i współmieszkańców*" (https://podlaski.info/2-24/12/20/skandal-na-otwarciu-mostu-syn-haidara-o-swietym jozafaice-wstalawil-sie-mordowaniem/.

Ta wypowiedź to kłamstwo historyczne i ewidentne znieważenie Świętego, bo to właśnie św. Jozafat, jako unicki arcybiskup Połocka, został zabity w Witebsku przez wyznawców prawosławia, podburzonych przez władze carskie, a jego sponiewierane ciało wrzucono do rzeki Dźwiny. Słowo „mordowanie" kojarzy się z najbardziej tragicznymi dla narodu polskiego czasami. Absolutnym kłamstwem jest także stwierdzenie, że św. Jozafat nigdy nie był i nie miał związków z Białą Podlaską. Dzisiaj doczesne szczątki Męczennika, który jest nazwany patronem pojednania i jedności, znajdują się w Bazylice św. Piotra w Rzymie, ale ponad 200 lat - w okresie od 1706 r. do 1916 r. - przebywały w Białej Podlaskiej, najpierw w kaplicy zamkowej Radziwiłłów, a następnie w cerkwi unickiej św. Barbary, dziś kościoła pw. Narodzenia NMP.

Prawda historyczna przedstawia się zatem zgoła inaczej, niż usiłuje twierdzić Pan Haidar posługując się wielkim kłamstwem. W kontekście wygłoszonych przez niego haniebnych słów należy wspomnieć, iż władze carskie niechętnym okiem monitorowały rozwój kultu Męczennika w Białej Podlaskiej. Stąd też, gdy pojawiła się okazja, skasowano zakon bazylianów, z którego wywodził się św. Jozafat i wypędzono zakonników z miasta, pozbawiając ich mienia. Zaś Ks. Zbigniew Sobolewski w monografii *Święty Jozafat Kuncewicz. Opowieść o miłości mocniejszej niż śmierć.* Siedlce 2023, s. 167, pisze wprost, że „władze carskie chciały koniecznie zatrzeć ślady unickie w Białej Podlaskiej. Dlatego nie tylko wyremontowano cerkiew św. Barbary i usunięto ciało męczennika Jozafata, ale też przymuszano unitów do przechodzenia na prawosławie. W tym celu władze carskie urządziły uroczystość przyjęcia wiernych unitów Cerkwi. Biała, została wybraną przez rząd, jako punkt, od którego rozpocząć się powinno uroczyste, a urzędowe życie prawosławia na Podlasiu".

Warto w tym miejscu dodać, że dla tysięcy unitów prześladowanych za wiarę przez carat w czasach zaborów, a szczególnie w Pratulinie, Drelowie oraz w ponad 50 parafiach, gdzie unici broniąc się przed prawosławiem byli katowani, zamykani w więzieniach, niszczeni gospodarczo, wywożeni w głąb Rosji oraz ginęli od kul i bagnetów, św. Jozafat był szczególnym orędownikiem i wzorem trwania w wierze katolickiej (zob. Ks. J. Pruszkowski, *Martyrologium czyli Męczeństwo Unii na Podlasiu,* cz. 1 i 2, Siedlce 2021).

Dziś św. Jozafat jest patronem Diecezji Siedleckiej, odbierając szczególną cześć w parafiach, gdzie znajdują się jego relikwie, a zatem w parafii w Białej Podlaskiej,

Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Radzyniu Podlaskim, św. Jana Pawła II w Siedlcach, kaplicy klasztoru Ojców Oblatów w Kodniu oraz w Korczówce i Gęsi, które to parafie noszą wezwanie tego Świętego.

Wobec powyższego stawiamy konkretne pytanie: od kogo Pan Kamil Haidar otrzymał misję rozsiewania nienawiści i kłamstwa historycznego?

Mieszkańcy Białej Podlaskiej są oburzeni i zdruzgotani wiadomością, że ich Świętego mógł ktoś tak sponiewierać podczas tej uroczystości, Świętego, którego 400 - lecie męczeńskiej śmierci uroczyście obchodzili w ciągu ostatniego roku. Mieszkańcy, ale także liczni wierni naszej Diecezji, wśród których jesteśmy i my - sygnatariusze niniejszego pisma - oczekują zatem na adekwatne naprawienie krzywdy, a od Pana – jako Prezydenta Miasta Biała Podlaska i gospodarza uroczystości otwarcia mostu, zajęcia stosownego i czytelnego stanowiska, jak podkreślał to już w swojej wypowiedzi ks. kanonik Marian Daniluk (https://podlasie24.pl/kosciol/ks-kan-marian-daniluk-ta-uroczystosc-miala-laczyc-mieszkancow-20241222010753).

Domagamy się również publicznych przeprosin ze strony Pana Kamila Haidara, bowiem poprzez swoją wypowiedź obraził on uczucia religijne wielu osób i posłużył się mową nienawiści.

Solidaryzujemy się z Oświadczeniem biskupa siedleckiego Kazimierza Gurdy, wyrażonym dnia 22 grudnia 2024 r. podczas wizyty duszpasterskiej w parafii pw. Bł. Stefana Wyszyńskiego w Białej Podlaskiej (https://siedlce.podlasie24.pl/kosciol/oswiadczenie-bpa-kazimierza-gurdy-w-odniesieniu-do-pomowien-nt-sw-jozafata-kuncewicza-20241223122727).

Niżej podpisani, reprezentują środowiska naukowe, instytucje, stowarzyszenia, bractwa, organizacje kościelne i parafie, których patronami są św. Jozafat i błogosławieni Męczennicy Podlascy, jako świadkowie jedności Kościoła:

Ks. prof. ucz. dr hab. Marian Zdzisław Stepulak

Ks. dr hab. Kazimierz Matwiejuk, emerytowany prof. UKSW

Ks. prał. Roman Wiszniewski - dziekan Kapituły Kolegiackiej Janowskiej

Ks. prał. Bernard Błoński - prepozyt Kapituły Kolegiackiej Łukowskiej, przewodniczący Diecezjalnej Komisji Historycznej i prezes Stowarzyszenia Pamięci Unitów Podlaskich „Martyrium”

Ks. dr Marek Weresa - przewodniczący Rady Głównej Stowarzyszenia Pamięci Unitów Podlaskich „Martyrium”

Marek Zdanowski - przewodniczący Bractwa św. Judy Tadeusza

Ks. kan. Krzysztof Stepczuk - asystent kościelny Bractwa św. Judy Tadeusza

Janusz Leśniak - prezes Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej

Ks. dr Tomasz Kostecki - asystent diecezjalny Akcji Katolickiej Diecezji Siedleckiej

Ks. kan. Kazimierz Jóźwik - proboszcz parafii Drelów

Ks. kan. Marian Daniluk - proboszcz parafii pw. Narodzenia NMP w Białej Podlaskiej i dziekan dekanatu bialskiego północnego

Ks. kan. Andrzej Bierant - proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Białej Podlaskiej i dziekan dekanatu bialskiego południowego

Ks. Roman Truba - proboszcz parafii Korczówka

Ks. Jerzy Olędzki - proboszcz parafii Gęś

Ks. kan. Jarosław Oponowicz - proboszcza parafii pw. św. Jana Pawła II w Siedlcach

Ks. kan. Jarosław Sutryk -proboszcz parafii i kustosz Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Radzyniu Podlaskim

o. Krzysztof Borodziej OMI - superior klasztoru Ojców Oblatów w Kodniu

Ks. Piotr Witkowicz - proboszcz parafii katolickiej św. Nikity, obrządku bizantyńsko-słowiańskiego w Kostomłotach

---

Do wiadomości:

- Biskup Kazimierz Gurda, Biskup Siedlecki

- Redakcja „Echa Katolickiego”

- Portal internetowy Podlasie 24